

Załącznik do Zarządzenia Nr CRR.021.4.2024
Dyrektora Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze
z dnia 22 lipca 2024 r.

STANDARDY
OCHRONY
MAŁOLETNICH W
CENTRUM
ROZWOJU RODZINY
WERSJA PEŁNA
CRR.42.3.2024

Spis treści

Rozdział I.....	2
§ 1 Oświadczenie dotyczące Polityki Ochrony Dziecka/Wprowadzenie	2
§ 2 Objasnienie terminów	2
Rozdział II	3
§ 3 Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a pracownikami CRR, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego	3
Rozdział III	5
§ 4 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.....	5
Rozdział IV.....	6
§ 5 Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego - ogólne procedury interwencji	6
Rozdział V	8
§ 6 Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.....	8
Rozdział VI.....	8
§ 7 Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych	8
Rozdział VII.....	9
§ 8 Monitoring stosowania Standardów	9
Rozdział VIII	9
§ 9 Przepisy końcowe	9
Załączniki.....	10
Załącznik nr 1	10
Załącznik nr 2	11
Załącznik nr 3	13
Załącznik nr 4	14
Załącznik nr 5	15
Załącznik nr 6	16
Załącznik nr 7	18

Rozdział I

§ 1 Wprowadzenie

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) zmieniające dotychczasową ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, której tytuł na mocy tychże zmian otrzymuje brzmienie „O przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich” (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.) w Centrum Rozwoju Rodziny obowiązują „Standardy Ochrony Małoletnich”, czyli zbiór zasad, które zostały spisane w celu określenia ram profesjonalnych relacji z dzieckiem i wskazania dobrych praktyk, a także zachowań, które nigdy nie powinny mieć miejsca.

Centrum Rozwoju Rodziny we wszystkich swoich działaniach kieruje się dobrem dziecka i działa w jego najlepszym interesie.

Pracownicy Centrum Rozwoju Rodziny w kontakcie z dzieckiem kierują się uniwersalnymi wartościami, jakimi są: szacunek, życzliwość oraz zrozumienie, uwzględniają jego prawa i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek postaci. Personel, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, statutu Centrum Rozwoju Rodziny, przepisów wewnętrznych placówki oraz powierzonych im kompetencji określonych w zawartych indywidualnych umowach oraz zakresach czynności.

Wszyscy pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitorują sytuację i dobrostan dziecka oraz stosują zasady określone w Standardach.

Realizacja postanowień Standardów Ochrony Małoletnich pozwala na wypełnianie zadań Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze, do których należy m.in. kompleksowe i systemowe wsparcie rodzin doświadczających trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci oraz inne zadania wskazane w statucie Centrum Rozwoju Rodziny.

Personel CRR zna i stosuje zasady zawarte w niniejszych Standardach. Małoletni i ich opiekunowie zapoznawani są z treścią Standardów w szczególności poprzez oferowanie udziału w zajęciach warsztatowych np. „Kawiarenki dla rodziców”, obejmujących między innymi kwestie wychowania bez przemocy.

Za wprowadzenie standardów ochrony małoletnich odpowiedzialny jest dyrektor Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze.

§ 2 Objaśnienie terminów

Ileokroć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

1. **CRR** – należy przez to rozumieć Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze
2. **dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze;
3. **pracownikach** – należy przez to rozumieć każdego pracownika CRR, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy, praktykantów odbywających praktyki studenckie lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;

4. **partnerze współpracującym z CRR** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie jednostki na mocy odrębnych przepisów;
5. **małoletnim bądź dziecku** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18. roku życia;
6. **opiekunem dziecka** – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy;
7. **zgody rodzica** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka;
8. **uczestniku** – należy przez to rozumieć małoletnim uczestniczącym w zajęciach, spotkaniach na terenie Centrum lub korzystającym z różnego rodzaju wsparcia pracowników;
9. **krzywdzenie dziecka** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym przez personel CRR, zagrożenie dobra dziecka lub zaniedbywanie go przez jego opiekunów. Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (wg. WHO).
10. **cyberprzemocy** – należy przez to rozumieć stosowanie przemocy poprzez prześladowanie, zastraszanie, nękanie i wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, witryny internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.
11. przez **osoby odpowiedzialne za Standardy** ochrony małoletnich przed krzywdzeniem – należy rozumieć osoby wyznaczone przez dyrektora placówki pracownicy, sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w CRR zwanych dalej **koordynatorami**;
12. **dane osobowe małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

§ 3 Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a pracownikami CRR, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

a) Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Każdy kandydat do pracy wraz z dokumentami aplikacyjnymi podpisuje oświadczenie o niekaralności. Dodatkowo, w szczególności, w przypadku pracowników mających bezpośredni kontakt z małoletnim, dyrektor przeprowadza weryfikację w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

b) Dyrektor może prosić kandydata/ kandydatkę do pracy o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy.

c) Placówka dba, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie

umowy zlecenie oraz wolontariusze/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.

2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a pracownikami CRR:

a) Pracownicy mający bezpośredni kontakt z małoletnimi wykonują swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci. Traktują ich z szacunkiem oraz uwzględniają ich potrzeby. W swoich działaniach CRR w każdym przypadku dba o poszanowanie godności dziecka i podejmuje działania, które mają zapewnić mu ochronę przed krzywdzeniem ze strony osób dorosłych lub dzieci.

b) CRR, prowadząc jakiekolwiek działania, dba o zapewnienie bezpiecznej przestrzeni dla osób małoletnich, zwracając uwagę i reagując na wszelkie niepokojące sygnały w tym zakresie: przeciwdziałania przemocy ze strony osób dorosłych, jak i przemocy rówieśniczej, w tym w szczególności cyberprzemocy. Reakcja placówki może objąć w szczególności działania wskazane w §5 Standardów.

c) Komunikacja z dziećmi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relację.

d) Pracownik CRR zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

e) Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, wolontariuszy i partnerów współpracujących z CRR. Znajomość i zaakceptowanie zasad bezpiecznych relacji personelu CRR z małoletnimi są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

3. Zachowania niedozwolone w relacji pracownik – małoletni:

a) Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.

b) Komunikacja nie powinna: wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia.

c) Pracownicy mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.

4. Zasady bezpiecznej relacji dziecko-dziecko:

a) Uczestnicy zajęć czy innych spotkań mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania ustalonych w trakcie realizacji zajęć. Małoletni są zaznajamiani obowiązujące podczas realizacji zajęć procedury bezpieczeństwa.

b) Uczestnicy zajęć czy innych spotkań są zobowiązane do traktowania innych dzieci współuczestniczących w ww. programach i działaniach z szacunkiem i poszanowaniem godności.

c) W relacjach rówieśniczych (dziecko-dziecko) niedozwolone są wszelkie zachowania mogące stanowić krzywdzenie dziecka, a w szczególności: utrwalanie wizerunku innego dziecka bez jego zgody, jak również rozpowszechnianie takiego wizerunku. Utrwalone lub rozpowszechnione z naruszeniem niniejszego ustępu materiały należy natychmiast usunąć, nie później niż na pierwsze żądanie prowadzącego zajęcia/pracownika.

5. Działania edukacyjne i szkoleniowe:

a) W celu zwiększania świadomości pracowników na tematy objęte Standardami dyrektor może organizować dla pracowników szkolenia. Zakres szkoleń ustalany jest zgodnie z potrzebami.

b) CRR umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym małoletnich poprzez organizację warsztatów/szkoleń (według potrzeb), konsultacji indywidualnych poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz z zakresu wychowania pozytywnymi metodami wychowawczymi, bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Rozdział III

§ 4 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Personel Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze posiada odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. Pracownicy CRR pogłębiają swoją wiedzę w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem uczestnicząc w webinarach i szkoleniach.
2. W CRR organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy. CRR oferuje małoletnim oraz ich rodzicom i opiekunom edukację w zakresie praw dziecka, człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą poprzez udostępnianie materiałów informacyjnych (broszury, ulotki, itp.), indywidualne porady i konsultacje, a także prowadzenie zajęć/warsztatów z zakresu bezpieczeństwa w sieci oraz profilaktyki przemocy rówieśniczej np. warsztaty z komunikacji interpersonalnej, czy z asertywności.
3. Wszystkim pracownikom udostępniony jest wykaz danych adresowych lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpraca z tymi instytucjami (tj. ośrodek pomocy społecznej, dzielnicowy, centra pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia).
4. W CRR wyeksponowane są informacje dla małoletnich na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
5. Małoletni mają dostęp do informacji, do kogo mogą się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
6. W sytuacji zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia małoletnich personel CRR niezwłocznie zgłasza je bezpośrednio przełożonemu, który:

- a) przeprowadza rozmowę z opiekunami dziecka, przekazując informacje o zauważonych czynnikach ryzyka i jeśli uzna, że to konieczne na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy lub
- b) podejmuje inne działania stosowne do okoliczności oraz zidentyfikowanych czynników ryzyka.
7. Bezpośredni przełożony, o którym mowa w ust. 6 powyżej, do przeprowadzenia takiej rozmowy i przekazania informacji lub do podjęcia innych działań może wyznaczyć innego podległego mu członka personelu.
8. Personel CRR w miarę możliwości monitoruje sytuację i dobrostan małoletniego.

Rozdział IV

§ 5 Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego - ogólne procedury interwencji

1. Wszyscy pracownicy i współpracownicy CRR działają na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W swojej pracy kierują się przepisami polskiego prawa. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana, bez względu na to czy pochodzi od dziecka/opiekuna/profesjonalisty oraz czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony innego dziecka, opiekuna dziecka, profesjonalisty czy też pracownika bądź współpracownika CRR.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania. Niektóre niepokojące objawy mogące wskazywać na stosowanie przemocy wobec dziecka ujęte zostały w załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.
3. Obowiązkiem osoby, która dowiaduje się, że dziecko jest krzywdzone jest interweniowanie w celu zatrzymania krzywdzenia.
4. W przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi CRR w celu oceny sytuacji i zagrożenia. Spisywany jest raport z wydarzenia.
5. W zależności od oceny sytuacji dochodzi do rozmowy z dzieckiem lub z dzieckiem i jego opiekunem prawnym/opiekunką prawną, w przestrzeni dla niego bezpiecznej, w celu ustalenia dalszego postępowania oraz planu pomocy i udzielenia dziecku wsparcia adekwatnego do potrzeb. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach. Następnie podejmowana jest rozmowa z i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Dyrektor CRR lub osoba przez niego wyznaczona stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.

Ustalenia są spisywane na Karcie Interwencji (załącznik nr 3). Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzanego przez CRR (załącznik nr 4).

6. Jeśli podejrzenia pracownika CRR zgłaszającego symptomy ryzyka znajdują potwierdzenie w sporządzonym raporcie oraz Karcie Interwencji, dyrektor CRR lub wyznaczony pracownik CRR organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu. Pracownik CRR informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
7. W wypadku, gdy powyższe działania okazują się niewystarczające, bądź zgłoszony przypadek wiąże się z prawnym obowiązkiem zawiadomiania organów zewnętrznych podejmowane są kroki prawne, związane z powiadomieniem odpowiednich instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
8. Decyzję o podjęciu interwencji z udziałem organów zewnętrznych podejmuje Dyrektor CRR na podstawie raportu, o którym mowa w ust. 4. powyżej.
9. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, dyrektor CRR składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej.
10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
11. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania –konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” (załącznik nr 5).
12. Wszystkie czynności związane z interwencją są dokumentowane.
13. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997. Poinformowania służb dokonuje pracownik CRR, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

14. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika CRR, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
15. Wszyscy pracownicy i współpracownicy CRR, którzy w związku z wykonywaniem służbowych obowiązków, podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub inne informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
16. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w CRR (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawanym krzywdzeniu i jego opiekunami.
17. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.

Rozdział V

§ 6 Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016.
2. Pracownik CRR nie może utrzymywać wizerunków dzieci (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun dziecka nie wyraził na to zgody.
3. CRR uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku i danych osobowych zgodnie z przepisami prawa i przyjętą Polityką Bezpieczeństwa Ochrony Danych Osobowych w CRR w Zabrze.

Rozdział VI

§ 7 Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. W budynku CRR dziecko nie posiada możliwości swobodnego dostępu do Internetu sieciowego.
2. Na terenie CRR dziecko korzysta z Internetu za zgodą rodzica/opiekuna prawnego i na udostępnionym przez niego urządzeniu.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika CRR, ma on obowiązek informowania dziecka o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. CRR zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. CRR umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym małoletnich poprzez organizację warsztatów/szkoleń (według potrzeb), konsultacji indywidualnych poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

Rozdział VII

§ 8 Monitoring stosowania Standardów

1. Dyrektor CRR w Zabrzu wyznacza Małgorzatę Laska, koordynatora, jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w CRR.
2. W celu zapewnienia dostosowania Standardów do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, Koordynator, co najmniej raz na dwa lata, dokonuje oceny standardów przeprowadzając ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, którą uzupełniają wszyscy pracownicy CRR. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.
3. Dzieciom oraz ich opiekunom prawnym umożliwia się zgłaszanie uwag do Standardów w celu zapewnienia jej efektywnego funkcjonowania w drodze korespondencji mailowej wysłanej na adres osoby odpowiedzialnej za Standardy: malgorzatalaska@crr.miastozabrze.pl
4. Koordynator na podstawie zebranych ankiet sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi CRR.
5. Dyrektor CRR wprowadza do Standardów jeśli to konieczne niezbędne zmiany/aktualizacje i ogłasza personelowi, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział VIII

§ 9 Przepisy końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem podpisania ich przez Dyrektora CRR.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu CRR, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń, zamieszczeniu na stronie internetowej CRR oraz w wersji papierowej w sekretariacie CRR.
3. Dla małoletnich klientów CRR przygotowana jest skrócona wersja Standardów (załącznik nr 7), która zawiera istotne informacje sformułowane w sposób przystępny dla dzieci. Wersja skrócona jest wywieszona w widocznym miejscu w CRR.
4. Po wejściu w życie Standardów przekazuje się rodzicom informacje o możliwości zapoznania się z treścią Standardów poprzez powiadomienie rodziców przeprowadzających dziecko do Placówki.
5. Każdy pracownik, współpracownik oraz rodzic poświadczą zapoznanie się ze Standardami i zobowiązują do przestrzegania jego postanowień w drodze Oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Standardów.

Załącznik nr 1

do Standardów Ochrony Małoletnich w CRR w Zabrze

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ
ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH
W CENTRUM ROZWOJU RODZINY W ZABRZU

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze i zobowiązuję się do stosowania i przestrzegania treści standardów ochrony małoletnich.

.....

(data i czytelny podpis Pracownika/ współpracownika/ rodzica)

Załącznik nr 2

do Standardów Ochrony Małoletnich w CRR w Zabrze

Niektóre niepokojące objawy mogące wskazywać na stosowanie przemocy wobec dziecka

„Brak oznak i objawów stosowania przemocy nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia. W niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do przemocy wobec dziecka. Należy je traktować jako podstawę do rozważenia, czy dziecko nie jest krzywdzone. Jednocześnie istnieją objawy, które w wysokim stopniu uprawdopodobniają, że powstały w wyniku stosowania przemocy” (cyt. Standardy ochrony dzieci w jednostkach medycznych –autor Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę).

Niepokojące objawy to m.in.:

- Widoczne obrażenia ciała dziecka; w tym rany, liczne siniaki, oparzenia itp.
- Niewiarygodne wyjaśnienia obrażeń przez dziecko lub opiekuna/rodzica;
- Dziecko jest brudne, ma brudne ubrania, nieprzyjemnie pachnie;
- Dziecko ma wyraźne pogorszenie wyników w nauce, często jest nieobecne w szkole lub przedszkolu;
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie posiłki;
- Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (wizyty u lekarza, leki itp.) lub pielęgnacyjnej; Niewytłumaczalna zwłoka opiekunów w zgłoszeniu się do lekarza;
- Dziecko przebywa poza domem w późnych godzinach lub rodzic/opiekun nie interesuje się gdzie przebywa jego dziecko;
- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami;
- Dziecko jest wychudzone, osłabione;
- Ubiór dziecka jest nieadekwatny do pory roku lub pogody lub nieadekwatne do pogody zakrywanie ciała przez dziecko;
- Niechęć dziecka do rozbierania się, przebierania;
- Dziecko boi się rodzica/ opiekuna, boi się powrotu do domu lub boi się kontaktu, odwiedzin danej osoby;
- Dziecko gwałtownie uchyla się przed dotykiem innej osoby;
- Dolegliwości psychosomatyczne – np. bóle głowy, brzucha, nudności;
- Dziecko ma wyraźne inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna niż w obecności innych osób;
- Moczzenie, moczzenie nocne, zanieczyszczanie kałem;

- Dziecko boi się ciemności/ zamkniętych pomieszczeń;
- Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem;
- Nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem;
- Otarcia, bolesność w okolicach narządów płciowych czy odbytu;
- Ucieczki z domu lub samookaleczania się czy nadużywanie substancji psychoaktywnych;
- Poniżanie dziecka, szturchanie itp, krzyczenie na dziecko,
- Zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi dziecka,
- Zachowania destrukcyjne lub autodestrukcyjne,
- Nadmierna agresywność lub nadmierna apatia, depresja i stany lękowe, tiki, zaburzenia mowy,
- Nadmierne podporządkowanie się poleceniom dorosłych.

Załącznik nr 3

do Standardów ochrony małoletnich w CRR w Zabrze

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba składająca zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań, innych niż interwencja	Data	Działanie
5. Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji/Zgłoszenie do instytucji zewnętrznych (zakreślić właściwe)	☐ Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny ☐ Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące zgłoszenia interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data zgłoszenia		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach działania własnego/działania rodziców/ opiekunów prawnych	Data	Działanie

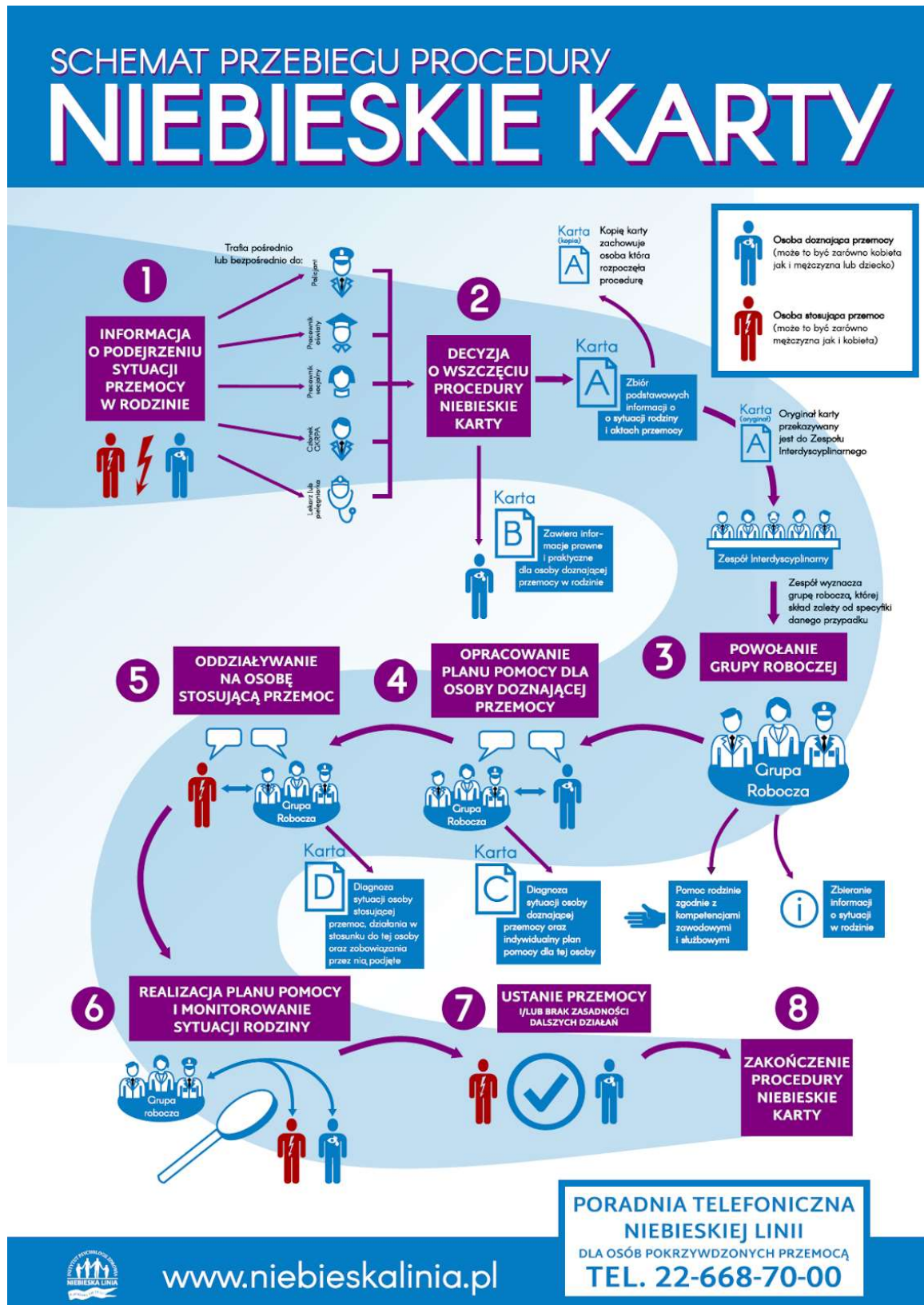
Załącznik nr 4

do Standardów Ochrony Małoletnich w CRR w Zabrze

Rejestr zgłoszonych podejrzeń krzywdzenia małoletniego

Lp.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca/ sporządzająca notatkę	Imię i nazwisko małoletniego	Rodzaj zdarzenia	Uwagi	Podpis osoby wprowadzającej dane do rejestru

Procedura „Niebieskiej Karty”

Załącznik nr 6

do Standardów Ochrony Małoletnich w CRR w Zabrzu

ANKIETA MONITORUJĄCA REALIZACJĘ STANDARDÓW

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1	Czy znasz dokument - Standardy ochrony małoletnich w CRR		
2	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3	Czy znasz procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego		
4	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
5	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów, ujętych tam zasad czy procedur? (wpisz poniżej)		
6	Jakie inne zagadnienia należałoby włączyć do Standardów i dlaczego? Jakie regulacje proponujesz?		
7	Czy jakieś zagadnienia należałoby usunąć ze Standardów? Jeśli tak, to jakie i dlaczego?		

**Standardy ochrony małoletnich
w Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze,
zwanym dalej : „CRR lub jednostką”**

(wersja skrócona dla małoletnich)

W CRR wprowadzone Standardy ochrony małoletnich, w których zawarto informacje jakie są właściwe zachowania wobec Ciebie oraz gdzie zgłaszać gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Standardy w CRR dotyczą każdego dziecka, które korzysta z naszych usług.

Standardy opublikowane są na stronie <https://crr.miastozabrze.pl/> oraz dostępne są w siedzibie naszej jednostki.

Jeśli jesteś świadkiem krzywdzenia lub sam czujesz się krzywdzony (w szkole, w domu lub w jakimkolwiek innym miejscu) **powiedz nam – Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze, Park Hutniczy 8 tel. 32 630 32 33.**

Informacje dla Ciebie gdzie poza naszą instytucją możesz szukać pomocy:

- Dziecięcy telefon zaufania rzecznika praw dziecka: **800 12 12 12**,
- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: **116 111**,
- Policja, służby ratunkowe : **112**,
- Niebieska linia : **800 120 002**.

Krzywdzenie dziecka to zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Twój stan fizyczny lub psychiczny, a w szczególności narażające Ciebie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające Twoją godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, wywołujące cierpienia i krzywdy.

W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci **zawiadom pracownika CRR w Zabrze**, który wystucha Cię i udzieli Tobie **wsparcia** oraz **pomocy**.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Tobą a pracownikami CRR i innymi dziećmi **zostały opisane w Rozdziale II** przyjętych w CRR **Standardów ochrony małoletnich**.

Najważniejsze, abyś wiedział, że **naczelną zasadą** wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników CRR **jest działanie dla Twojego dobra**, dla zapewnienia Ci bezpieczeństwa i odpowiedniej dla Ciebie opieki. Niedopuszczalne jest krzywdzenie Ciebie w jakiegokolwiek formie.

Masz prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, w tym Twojego wizerunku, a prawo to chronione jest przepisami prawa.

Jeśli wg Ciebie coś w obowiązujących w CRR Standardach ochrony małoletnich wymaga zmiany, aktualizacji masz prawo zgłoszenia swoich uwag do przyjętych standardów Dyrektorowi CRR lub innemu pracownikowi CRR, którzy poinformują Cię o rozpatrzeniu Twoich uwag czy propozycji zmian do Standardów.

Centrum
Rozwoju Rodziny
w Zabrzu

NIKT NIE MA PRAWA CIĘ...

prześladować
czy nękać w internecie

wyśmiewać

popychać

zastraszać

zmuszać

krytykować

upokarzać

szarpać

szantażować

wyzywać

bić

JESI...

nie czujesz się bezpiecznie
jesteś zastraszony
doświadczasz przemocy
bądź cyberprzemocy
Twoje prawa są łamane

ZADZWOŃ LUB ZGŁOŚ DOROSŁEMU

32 271 64 31
WEW.47

TELEFON MOPR ZABRZE

112

NUMER ALARMOWY

116 111

TELEFON ZAUFANIA
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

JESTEŚMY W KONTAKCIE

800-119-119

**BEZPŁATNY ANONIMOWY TELEFON
I CZAT ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**

116-111

**TELEFON ZAUFANIA
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**

22 594-91-00

**ANTYDEPRESYJNY TELEFON
FORUM PRZECIW DEPRESJI**

800-121-212

**DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA
RZECZNIKA PRAW DZIECKA**

22 484 88 01

**ANTYDEPRESYJNY TELEFON
ZAUFANIA FUNDACJI ITAKA**

22 290-44-42

**TELEFON ZAUFANIA
FUNDACJI TWARZE DEPRESJI**

116-123

**NIEBIESKA LINIA DLA KAŻDEGO
W KRYZYSIE EMOCJONALNYM**

800-702-222

**CENTRUM WSPARCIA
DLA OSÓB DOROSŁYCH W KRYZYSIE
PSYCHICZNYM**

22 484-88-04

**TELEFON ZAUFANIA MŁODYCH
- DO 25 R Ź**

800-100-100

**DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI
W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA**

800 120 002

**OGÓLNOPOLSKI TELEFON DLA OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE**

515-866-142

WSPARCIE RODZICÓW